

Výskyt klíšťové meningoencefalitidy ve Zlínském kraji

V letošním roce již máme ve Zlínském kraji laboratorně potvrzeny dva případy onemocnění klíšťovou meningoencefalitidou.

K přenosu nákazy dochází přísátím infikovaného klíštěte. Možný je také přenos konzumací nepasterizovaných (tepelně nezpracovaných) mléčných výrobků. **Inkubační doba činí obvykle 7 - 14 dní.** Klíšťata mají ráda teplé a vlhké počasí, proto je jejich výskyt nejvyšší ve dvou obdobích, a to na přelomu května a června, a dále v měsíci září.

Ve Zlínském kraji byly opakovaně v uplynulých letech zaznamenány onemocnění z lokality Luhačovicko, Želechovické Paseky, Vizovické vrchy (oblast v okolí Vartovny), Valašskokloboucko, v okolí Huslenek a Hornolidečska, dále v okolí Košíků a na Uherskobrodsku.

Onemocnění probíhá pod různým klinickým obrazem, od inaparentní infekce (bez projevů onemocnění), přes lehkou formu až závažné onemocnění nervového systému. Postižení nervového systému probíhá většinou pod obrazem meningitidy (zánět mozkových blan) nebo encefalitidy (zánět mozku). Pro nákazu je typický dvoufázový průběh. Po první fázi, která je charakterizována příznaky podobnými chřipce (např. zvýšená teplota, bolest hlavy, únava, slabost, bolesti kloubů a svalů), může dojít (cca za 4 až 10 dnů) k druhé fázi onemocnění, při níž je zasažena nervová soustava.

Pokud jdeme do přírody, je vhodné se preventivně chránit používáním repelentů, vhodným světlým oděvem - je doporučováno mít dlouhé rukávy i nohavice a uzavřenou obuv. Po návratu z přírody je důležité se důkladně prohlídnout. Klíště je nutné co nejrychleji odstranit, místo přísátí řádně vydezinfikovat, aby se snížilo riziko přenosu onemocnění na co nejmenší míru.

Předpověď aktivity klíšťat vydává každé pondělí a čtvrtek Český hydrometeorologický ústav ve spolupráci se Státním zdravotním ústavem a za podpory Ministerstva zdravotnictví ČR. Termín „aktivita klíštěte“ lze zjednodušeně popsat jako podíl klíšťat, která jsou připravena k napadení hostitele, na celkové populaci klíšťat v dané lokalitě. To znamená, že čím větší je počet takto „aktivních“ klíšťat, tím vyšší je i prezentovaný stupeň rizika. <http://portal.chmi.cz/predpovedi/predpovedi-pocasi/ceska-republika/predpoved-aktivity-klisat>

Nejúčinnější ochranou proti onemocnění klíšťovou meningoencefalitidou je očkování. Očkovat se lze v průběhu celého roku, jen je třeba uzpůsobit očkovací schéma ročnímu období. Léčba onemocnění je pouze symptomatická, není k dispozici účinné antivirotikum, a proto je velmi vhodné zvážit očkování, aby se předešlo závažným následkům po proběhlém onemocnění.

Ve Zlíně, dne 30. 5. 2019

MUDr. Vlasta Fojtíková, MUDr. Jana E. Hošková

Literatura:

Provazník Kamil, Manuál prevence v lékařské praxi, IV. Základy prevence infekčních onemocnění. SZÚ, Nakladatelství Fortuna, Praha, 1996, 1997, s. 66 - 67 (klíšťová encefalitida středoevropská MUDr. J. Dáňová). ISBN 80-7071-064-0.

webové stránky Českého hydrometeorologického ústavu: <http://portal.chmi.cz/predpovedi/predpovedi-pocasi/ceska-republika/predpoved-aktivity-klisat>